

Tájékozottnak lenni jó!

SZENTESI ÉLET

55
éves a hetilap
1968-2023

SZENTESI HŐSÖK

85 évesen is rekordokat dönt Melkuhn Dezső

- Júniusban újra nyit a szüléset
- Szeptemberben nyílik a Tálerum Református Óvoda
- Sikersztori pedagógusszemmel – A finn oktatási modell

91702381995003

23013

Főszerkesztői ajánló

Szívesen fogadjuk, ha ajánlanak a Szentesi Hősök sorozatunkba olyan embereket, akik példaértékűek, és életükről, hivatásukról szívesen olvasnának. Melkuhn Dezső szenior úszóról megtudhatják, hogyan indult pályája, és mit nyújt számára az úszás. A térség országgyűlési képviselője megerősítette lapunknak, hogy júniustól újranyit a szentesi szülésház. Olvashatnak az Együtt Szentesért Egyesület negyed évszázadáról, amelyet a Szentesi Városi Könyvtárban ünnepeltek. A Délalföldi Kertészek Szövetkezete fennállásának 20. évfordulója alkalmából visszaemlékezünk a kezdetekre. A város intézményei és lakossága az idén is nagy sikerrel rendezte meg a szemétszedési akcióját, amelyhez ezúttal is sokan csatlakoztak, szépítve környezetüket. Olvashatnak arról, hogy bemutatták a Tálerum Református Óvodát, a Szentesi Vendégszeretet Egyesület pedig útutazásra invitálja az érdeklődőket. Mi jellemzi a finn oktatást? A 9. oldalon találják a részleteket. Ötödik helyen végzett a Valdor Szentesi női vízilabdacsapata az alapszakaszban, így menetelhetnek tovább. A Szentesi Egészségfejlesztési Iroda 10 000 lépéses kihívást szervez, amelyhez lehet csatlakozni.

Kellemes lapozgatást!

Halupa Eszter

Praktikus tanácsokat kaptak a civil szervezetek

Fókuszban a NEA pályázati beszámoló és a NAV ügyfélportal bemutatása – ez a két fontos téma szerepel a Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ által szervezett előadássorozaton, amely március 21-én indult, Szegeden.

A Tisza-Parti Civil Közösségért Egyesület, mint a Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ cím birtokosa, ezzel a térítésmentes, de regisztrációhoz kötött fórummal kívánja segíteni a vármegyei önszerveződéseket a működésével együtt járó adminisztrációban. Szentesen, a Nemzeti Együttműködési Alap pályázati beszámolóinak éppen időszerű elkészítésével kapcsolatban Molnár Elvira projektvezető adott tájékozta-

tást az érdeklődőknek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ügyfélportalját pedig Nyilas Gábor főosztályvezető, a NAV Csongrád-Csanád Vármegyei Igazgatóságának szakértője mutatta be. – Megyénkben közel 2700 bejegyzett civil szervezet működik, amelyek többsége Szegedhez tartozik – tudtuk meg

Varga Mártától. A társadalmi kapcsolatokért felelős csoportvezető hozzátette, nagy igény mutatkozik a vármegye többi települése részéről is, hogy időnként megjelenjenek a szolgáltatásaikkal. A személyes kapcsolatokat tartja a legeredményesebbnek, amelyekre lehet építeni.

Szépítsük meg Szenteset szemétyűjtési akció

Halupa Eszter

Szentes Város Önkormányzata és az ÖKO-SZENTES KLUB a lakosság közreműködésével szemétyűjtési akciót szervezett március 25-én. A felhívásnak eleget tévő intézmények szépítették meg környezetüket a lakosokkal együtt.

„A mai napon kezdődik a Szépítsük meg Szenteset! szemétyűjtési akciónk. A jelentkező iskolák és városi intézmények környékén 700 szorgos diák és felnőtt fogja szedni a mások által elszórt szemetet! Aki látja a csoportokat, buzdítsa őket jó szóval!” – olvashattuk Agócs Lászlóné önkormányzati képviselő közösségi oldalán, aki elhivatott képviselője a környezet megóvásának, szépítésének. A város iskolái mellett az intézményei is összefogtak a város tisztaságáért. Szentes Város Gondozási Központja, a Dr. Sipos Ferenc Parkerdő Otthon lakói, a Hajléktalan Segítő Központ és a Szentesi Művelődési Központ munkatársai is részt vettek az akcióban, ahogy a Gerecs Elemér Sporthorgász Egyesület tagjai is.

Szabó Zoltán Ferenc a köszö-

netét fejezte ki mindazoknak, akik részt vettek az akcióban. A polgármester elmondta, hogy hulladék közeledtével nemcsak az otthonunkban végzünk nagytakarítást, hanem Szentesen is. A tavalyi évben is sikeres volt a szemétszedési akció, amelynek célja a környezettudatosságra való nevelés és a figyelemfelhívás. – A Csongrádi úton már többször szedtünk szemetet, ahol én is példával szolgálok, nemcsak hivatalból kérem, hogy szedjék a lakosok a szemetet, hanem részt vesznek az akcióban – tette hozzá. Örömet fejezte ki, hiszen észreve-

hetően csökkent az autóból való szemetelés és az árkokban eldobott hulladék is kevesebb volt, eredménye van a szemétszedésnek. A polgármester bízik abban, hogy évek múlva a szemétszedési akcióból csupán városi túra lesz, ahol nem lesz mit összeszedni. A következő időszakban a tervei között szerepel vérszilvafasor ültetése a városba vezető úton. Emellett a Szentesi kert létrehozását tűzte ki célul fákkal, bokrokkal, lágy szárú növényekkel, amelynek szépsége megragadja az ide látogatókat.

Felelős szerkesztő: Halupa Eszter ügyvezető

Szerkesztőség: 6600 Szentes, Kossuth tér 5. • **Tel., fax:** 63/311-563 • **E-mail:** szentesiélet@gmail.com

WEB: www.szentesiélet.hu • **Facebook:** www.facebook.com/szentesiélet • **Fotó:** Vidovics Ferenc

Kiadja: Szentesi Élet Kft., 6600 Szentes, Kossuth tér 5. fsz. ép. • **Terjesztés:** saját terjesztői hálózat.

Nyomtatás: SILBER-Nyomda Kft., 6640 Csongrád, Fő u. 50

ISSN: 0238-9959 • **ISSN:** 2060-2480 (online) • **e-Könyvtár:** http://ekonyvtar.vkszh.hu/?docId=6809

Sikeres a konzorciumi együttműködés

Halupa Eszter

A foglalkoztatási együttműködések kialakítása Csongrád megye északi részén című projekt 2018-ban indult, amelynek zárórendezvényét tartották Csongrádon, a Városi Galéria nagytermében március 23-án.

– A megélhetést jelentő munkahelyek biztonságát nyújtának a családok jelentős részének – mondta el nyitóbeszédében Farkas Sándor AM miniszterhelyettes, a térség országgyűlési képviselője. Hozzátette, hogy a kitartó gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés meghozta eredményét, és ma 4,7 millió ember dolgozik Magyarországon, amit alátámasztanak a munkaerőpiaci adatok. Kitért arra, hogy a válsághelyzetben a kormány kiemelt helyen kezeli a munkahelyek megvédését, mert a mun-

kaalapú gazdaság és a családok támogatása jelenti mindannyiunk számára a biztonságot és a jövőt.

– A foglalkoztatottak körének növekedése a legfontosabb. Az önkormányzatok konzorciuma pályázhatott, viszont a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályra hárult a nagyobb feladat – mondta el lapunknak Bedő Tamás. Csongrád polgármestere,

konzorciumvezető a projekt kapcsán hangsúlyozta, hogy mind a három település (Szentés, Csongrád és Mindszent) vonzáskörzetében csökkent az álláskeresők száma. Hozzátette, hogy az ilyen jellegű programokra a továbbiakban is szükség lesz, amelyekkel a vállalkozások is támogatást kapnának a foglalkoztatáson keresztül, hogy átvészeljék az előttünk álló nehéz évet.

Szántai Szilvia projektmene-

dzser úgy fogalmazott, hogy 2006 és 2010 között a projekt megelőzte egy foglalkoztatási paktum, amelyet a csongrádi önkormányzat valósított meg. A mostani pedig a térség szempontjából is nagyobb lefedettséget jelentett. – A projekt célja visszavezetni a munkaerőpiacra a hátrányos helyzetű célcsoportokat (25 év alattiak, 50 év felettiek, illetve, akik 6 hónapnál régebb óta regisztráltak a rendszerben, mint álláskeresők). A projektnek köszönhetően 635 fő került vissza a munkaerőpiacra. Hozzátette, hogy a csongrádi önkormányzat paktumirodát hozott létre, ahol elkészítették a kezdeti helyzetelemzést, a stratégiát és a munkatervet, és elláták az adminisztratív feladatokat. Emellett workshopokat tartottak, honlapot és közösségi felületeket üzemeltettek, ellátva hasznos információkkal az érintetteket és az érdekelteket.

Júniusban újra nyit a szülészeti

Halupa Eszter

Farkas Sándor AM miniszterhelyettes, a térség országgyűlési képviselője a közösségi oldalán számolt be arról, hogy a szentesi kórház státusza megmarad és a szegedi klinikához tartozik a jövőben.

Az információt lapunknak is megerősítette Farkas Sándor. – A szentesi kórház hovatartozása,

együttműködése és biztonsága érdekében elkezdtem az egyeztetéseket az egészségügyi államtitkárral, és az országos kórházi főigazgatóval is egyeztettem. Azt kértem, hogy a szentesi Csongrád-Csanád Vármegyei Dr. Bugyi István Kórház minél biztonságosabb feltételekkel működhessen tovább, mondta az országgyűlési képviselő, aki találkozott Pintér Sándor belügyminiszterrel,

és arról folytattak tárgyalásokat, hogy a jövőben a szegedi klinikához tartozik az intézmény. Ez azt jelenti, hogy a klinikának kötelessége megfelelő módon egészségügyi szakembereket, orvosokat biztosítani a szülészethez és a további osztályokhoz is, amennyiben ez szükséges. A szülészeti szennvedte el eddig a legnagyobb veszteséget, ezért a szentesi kórház szakembereket kap – nyilatkozta lapunknak a miniszterhelyettes, így júniustól ismét születhetnek babák Szentesen.

Hungarikum rajz-és videópályázat

Halupa Eszter

Hungarikum rajz-és videópályázatot hirdet a fiatalok számára a szentesi önkormányzat, amelyre az Agrárminisztérium által kiírt tender nyújtott forrást. Szabó Zoltán Ferenc polgármester hivatali helyiségében bemutatta a nyerményeket, illetve a pályázat részleteit.

A Hungarikum pályázatának köszönhetően elkészült a szentesi értéktár felvonultató színvonalas honlap, valamint rajz-és videópályázatot hirdetett az önkormányzat 3,6 millió forintos támogatásból. Szentesi középiskolások küldhetik be pályamunkáikat. – Ez azt jelenti, hogy valamilyen szentesi kötődésnek lennie kell, itt él, vagy tanul, esetleg kollégista a városban – rész-

letezte a polgármester. Kiemelte, hogy több mint 1 millió forint a nyermények összértéke, és bízik abban, hogy a pályázatnak köszönhetően a fiatalok identitása és kötődése is erősödik a város iránt. Vágvolgyi Zoltán, a Szentes Városi Könyvtár igazgatóhelyettese helytörténeti információkkal tudja segíteni a munkát, illetve fénykép- és videókészí-

tésben, kollégáinktól, Vidovics Ferencről kaphatnak szakmai tanácsokat. Elérhetőségeiket a szentesiertektar.hu oldalon találják. A legjobb alkotásokat szakmai zsűri választja ki, és a Tokácsli Galériában tekinthetik meg április 24. és 30. között, ahol a közönségsvázlatokat is leadhatják az érdeklődők.

A fotópályázat 3. helyezettje egy igen gyors 64 GB-os SD kártyát kap. A 2. helyezett egy Canon fotónyomtatót, amellyel időtálló fényképeket nyomtathat. Az első helyezett egy Nikon cserélhető objektív MILC fényképezőgépet egy nagylátószögű zoom objektívvel. A fotókból megvalósuló kiállításon lehetőség lesz közönségsvázlatokat gyűjteni. A legtöbb svázlatot begyűjtött kép szerzője egy Canon fotónyomtatót kap.

A videópályázat 3. helyezettje is egy profi nagysebességű 64 GB-os SD kártyával gazdagodik. A 2. helyezett 1 TB hordozható SSD tárolóegységet kap jutalmul. Az első helyezett szintén Nikon Z30-as fényképezőgéppel gazdagodik, de ő már két objektívet kap jutalmul. Ez a gép 4K-s videó készítésére alkalmas.

Ötven éve ballagtak el a Pollákból

Palicska Irén

Szokatlanul nagy volt a sűrű-forgás szombaton reggel a Pollák Antal technikumban. 50 éves találkozót szervezett az 1973-ban érettségizett épület-villamossági szerelő végzettségű osztály, melynek osztályfőnöke Zsíros Katalin tanárnő volt, és ahová érdekes módon több lány is járt.

Nyolc lány kezdett a 33 fős osztályban, a mechanikai műszerész tagozaton. Egy év múlva profilváltáson esett át az iskola, így

épületvillamossági szerelőként végeztek a fiatalok, akik közül hat lány maradt negyedik év végére. – Jó képességű osztály volt, az akkori diákok 80 százaléka továbbtanult főiskolán vagy egyetemen, a fiúk főként a műszaki pályát, a lányok a pedagógus hivatást választották – mesélte a főszervező, Maczelka Lászlóné Rónyai Julianna, aki szintén óvodapedagógus lett. Az osztály egyik fele szentesi, a másik csongrádi volt, ők vonattal jártak át. Egy-egy késői program után néha az is előfordult, hogy a síneken gyalogol-

tak haza, ami összekovácsolta a csapatot. A Békés megyeiek kollégisták voltak. – Eddig ötven- te találkoztunk, tavaly nálunk, a csongrádi nyaralóban szerveztünk egy összejövetelt, ott jókat sztorizgattunk, kötetlenebb volt, mint az iskolában. Sajnos már nyolcan hiányoznak a csapatból, meghaltak, sűrűbben kellene találkozunk – összegezte a főszervező.

Ácsné Hild Jolán számára ez az iskola volt az első lépcsőfok, műszaki gyakorlat-matematika szakos diplomát szerzett, mint

fogalmaz, osztályfőnökük Zsíros Katalin érdeme, hogy a pedagógus pályát választotta. – Jó tanáraink voltak, és stabil képzést kaptunk mind a humán, mind a reál, mind a szaktantárgyakból. Egy héten egyszer volt műhelygyakorlatunk, a nyarat a DÉMÁSZ-nál és a Kontaktában töltöttük. A fiúk ásták a kábelárkot, még mi, lányok is másztunk karót kampóval és mászóvas-sal. Ősszel pedig mezőgazdasági munkákat végeztünk. Jártunk építőtáborokba, címereztünk Székkutason, szüreteltünk Balotaszálláson – emlékezett vissza a régi szép időkre Hild Jolán.

Az egykori maturánsokat Vigh Attila igazgatóhelyettes fogadta. Megtudtuk, évente 8-10 találkozót szerveznek az iskolában, ahol szeretettel várják az alma materből elszármazott öregdiákokat. – Örülünk, ha igény van arra, hogy eljőjenek, megnézzék az épületet, és nosztalgiázzanak kicsit. Sok minden változott, átépítettük a termeket, felújítottuk az aulát – mondta az igazgatóhelyettes, aki a nemek arányát firtató kérdésünkre azt válaszolta, régebben több lány jelentkezett a Pollákba, mint manapság.

Karriertörténetek a Barthában – A Viharsarki chili tulajdonosa

Palicska Irén

A Barthából indult, ma már saját vállalkozást üzemeltet párjával. Az országos chili versenyen gyümölcsös kategóriában aranyérmesek lettek, és bekerültek a gádorosi települési értéktárba is. Kokovecz Adrienn, a Viharsarki chili tulajdonos-üzletvezetője volt a vendége a Karriertörténetek – a Barthából indultam című beszélgetéssorozatnak.

A programot Monoki Mariann igazgatónő vezette. Elmondta, a sorozat alkalmával neves személyeket szólítanak meg, akik a Barthában János kertészeti technikumból indultak és sikeres agrárszakemberek lettek. Kokovecz Adrienn párjával együtt alapította, építi és fejleszti vállalkozását, a Viharsarki chilit. Négy főliában, kétezer fővel dolgoznak, de folyamatosan szeretnék bővíteni, és növekedni.

A fiatal vállalkozó nagyszülei is zöldségtermesztéssel foglalkoztak, de a pályaválasztásánál inkább a virágok kerültek előtérbe. 1993-97-ig járt a Barthába, dísnövénykertész szakra, ahol hatalmas szakmai tudással gyara-

podott. Érettségi után Fertődön tanult tovább, agrárkereskedelmi menedzser szakot végzett, majd visszaköltözött Békés megyébe. Dísnövényekkel kezdett el foglalkozni, virágboltot nyitott, négy évre rá, 2015-ben elindult a chili paprika termesztése, ami most kitölti a mindennapjait. Először 3-4 fajtával, 2017-től pedig a termékfeldolgozással is foglalkoznak. 2018-ban a szilvás chiliszószukkal első helyezést értek el, savanyúság kategóriában másodikok lettek, megkapták Békés megye legjobb termék díját, és bekerültek a gádorosi települési értéktárba is.

Miért éppen a chili?

– Szinte minden konyhának a része, mindenhol használják ezt a fűszert. A mi erős paprikánk és a chili között hatalmas a különbség, más az ízvilága, erősebb, különlegesebb. A magyar klímán is megterem, de szabadföldben nem lehet termesztani, csak fóliában megfelelő öntözéssel, tápoldatozással és szellőzéssel. Minél melegebb van, annál jobban érzi magát a növény, és annál szebb lesz. Csípi a kezünket, de már megszoktuk, és előfordulnak balesetek is – mesélte Adrienn.

A chili feldolgozása

A termesztés közben arra gondoltak, milyen jó lenne kipróbálni a termékek gyártását is, a szilvás chiliszószuk volt a legelső. Nem tudták, hogy milyen réteget szólítsanak meg a kézműves termékeikkel, amiket először kisebb piacokon kezdtek el árusítani, most már a nagyobb rendezvényeken – falunapokon, ünnepeken, termelői vásárokon – is jelen vannak, és maguk a vevők is híriüket viszik. – Nagyon sokan foglalkoznak a chili paprikával, de nincs két egyforma termelő. Mottóm: inkább kevesebbet, mint sokat, és inkább a minőséget választom. Ha vállalkozást indít valaki, fontos, hogy csak saját magára és a minőségre koncentráljon, ne hallgasson senki másra. Rengeteg az allergiás, a kistermelők mindig vigyáznak arra, hogy minél kevesebb adalékanyagot használjanak, és a termékek is egyre inkább megfizethetőek lesznek – árulta el a tulajdonos. Körülbelül 18-20féle termékük van, melyekből az est végén kóstolót is kaphattak a csípős és kevésbé csípős ízeket kedvelő vendégek.

Helyi ízek fesztiválja és Ízutazás vendégszeretettel

Palicska Irén

A Szentesi Vendégszeretet Egyesület 2.5 millió forintos támogatást nyert az Európai Unió TOP-os pályázatán. A program nyolc elemből áll, a honlapmegújításon és az esz- közbeszerzésen túl hat gasztronómiai bemutatót terveznek. A részleteket a március 28-i sajtótájékoztatón ismertették a az ifjúsági házban.

Matkócsik Pál elnök elmondta, négy hónap alatt kell teljesíteniük a pályázati programokat. Ennek első eleme a húsvét hétfői Helyi ízek fesztiválja április 10-én, 10-től 16 óráig az ifjúsági házban és annak környékén. A pályázat segítségével neves népzenezőket hívnak meg, akik közreműködtek a Zöldág hagyományőrző szakkör DVD-jének elkészítésében. – Sok új arcot fognak látni a kiállítók között is, és gazdag gyermekfoglalkoztatóval készülünk a kisebbek számára a pónilovaglásról kezdve az ugrálór- várig. Következő rendezvényün-

ket a Gólyás Házban tartjuk június 17-én Ízutazás Szentesen címmel, egyébként ez a pályázat címe is. A népzene napja alkalmából is tervezünk programot, illetve négy gasztronómiai eseményt tartunk az üdülőközpont sétányán kézműves bemutatókkal és kóstoltatással egybekötve – részletezte az egyesület elnöke, hozzátéve, annyival bővül a program, hogy bográcsolni is fognak a helyszínen. A sajtótájékoztatón megtudtuk, három

együttműködési szerződést kötöttek, az Együtt Szentesért Egyesülettel, a Kapocs Egyesülettel és a művelődési központ kézimunka szakkörével. A húsvéti hangolódás jegyében április 5-én a Kossuth téren, a Luther téren és a Family Market előtt egy-egy tojásfát díszítenek, másnap, április 6-án este a Spartacus Sportegyesülettel tojásvadászatot rendeznek, húsvét hétfőn pedig az Open Hotel előtt várják attrakcióval a locsolkodókat.

A húsvéti program részleteit Hankó Györgyné, a Zöldág Hagományőrző Szakkör vezetője ismertette. A korábbi Kézműves ízek fesztiválja helyett idén már Helyi ízek fesztiválja elnevezéssel szervezik meg az eseményt immár 13. alkalommal. Április 10-én az ifjúsági házban Balla Tibor tekerőmuzikával fogadja a vendégeket, a 10 órai megnyitót követően a hagyományos télüzést és tavaszköszöntést adják elő a Zöldággal. Ezután az Aranygriff Dobkör ad műsort, majd a Pozsonyi sétaterén címmel új táncát és a Csodafű Szarvas című népzenei DVD anyagát mutatja be a szakkör néptáncosok és zenészek közreműködésével. Debreczeni-Kiss Helga ezúttal Pázmándi Gergely szaxofonművésszel lép fel, Héjja Bella és Vadas László pedig énekel, tárogató-, citera- és harmonika muzikával várja a közönséget, akiket Hankó Györgyné elmondása szerint szeretnének bevonni a műsorba és táncokat tanítani nekik.

Kiss Bálintra emlékeztek

Palicska Irén

Halálának 170. évfordulóján emlékeztek Kiss Bálint református tudós-lelképásztorra március 23-án a Szedertemenben lévő sírjánál.

Ebből az alkalmából a református általános iskola tanulói emlékező műsorral készültek, melyben felelevenítették Kiss Bálint életútját és munkásságát, aki több mint 50 esztendőn át a szentesi református egyház lelkesze volt. Pályája során írt történelmi, helytörténeti, teológiai, néprajzi, nyelvészeti és mezőgazdaságtudományi munkákat, de jelentős volt pedagógusi tevékenysége is.

Fehér Csaba, a Szentesi Nagytemplomi Református Egyházközség lelkesze elmondta, Kiss Bálint polihisztor Szentesi olyan ikonikus alakja, aki nemcsak a hívő közösségben, hanem az egész városban maradandót alkotott a munkásságával. Nevét utca, iskola és most már egy intézmény-komplexum is viseli, amely szeptembertől kezdődően egy óvodával és egy bölcsödével is kiegészül. Olyan örökséget hagyott ránk, ami méltó mind a reformátussághoz, mind Szentesi városához, fogalmazott Fehér Csaba. A megemlékezés végén a jelenlévők elhelyezték koszorúikat a sírnál.

Szeptemberben nyit a Tálerum

Palicska Irén

Szeptember 1-jén nyitja meg kapuit a Kiss Bálint utcai Tálerum Református Óvoda és mini bölcsőde, melynek első tájékoztatójára és bejárásra várták az érdeklődő szülőket március 29-én.

Fehér Csaba református lelképásztor hangsúlyozta, egyházi intézményükben értékeket szeretnének átadni a gyermekeknek. Lapunk kérdésére hozzátette, 2018-as alapkövetelést után folyamatos volt a munkavégzés, a több mint 1000 négyzetméteres épületkomplexum bekerülési költsége 650 millió forint.

Karikó-Tóth Tibor, a Kiss Bálint Református Általános Iskola igaz-

gatója elmondta, az óvodába és a bölcsödébe már elindult az előjelentkezés. A három óvodai csoportban 75 gyermeket tudnak fogadni, akik akár néptáncot és idegen nyelvet is tanulhatnak majd.

Két – egy 7 és egy 8 fős – csoporttal működik majd a bölcsőde, ahová 20 hetes kortól 3 éves korig várják a gyermekeket – tudtuk meg a bölcsőde vezetőjétől, Csendes-Merza Ágnesztől.

A tagóvoda vezetője, Szénásiné Csarmaz Márta kiemelte az újonnan alakuló kollektívát és a családi, szeretetteljes légkört. A három csoportban szakképzett óvodapedagógusok és dajkák dolgoznak majd.

A dél-alföldi régió szerepe a magyar paprikatermesztés történetében 1. rész

A bolgárkertészek szerepe a paprikatermesztés fejlődésében

A magyarországi kertkultúrákkal foglalkozó néprajzi szakirodalom Szentest környékét a legjelentősebb étkezési paprikatermesztő térségek között tartja számon. A kezdetek a 18. századig nyúlnak vissza, jöllehet ebben az időszakban a helyi lakosság még csak a fűszerpaprikát ismerte, amelyet a rendelkezésre álló források tanúsága szerint savanyítva is fogyasztott. A bolgárkertészek megjelenése alapvető változásokat hozott, mivel korábban ismeretlen étkezési fajtákat honosítottak meg. Bevándorlásuk Szentest környékére az 1870-es évek közepétől az 1940-es évek végéig tartott. Többségük csak ideiglenes munkát vállalt, a téli hónapokra visszatértek szülőföldjükre. Voltak azonban olyanok is, akik a város határában új hazára leltek. Szentesten és Szegváron ma is élnek leszármazottak. A Szentest környékén letelepedő bolgárkertészek által alkalmazott és meghonosított termesztési eljárásokkal a magyar lakosság is megismerkedett. A paprikafajták közül a ma is ismert típusok voltak, pld. Kalinkói zöld (kápia), Kosszarvú, Paradicsompaprika. A korabeli adatok szerint 19-20. század fordulójára az öntözéses zöldségtermesztésben már a paprika töltötte be a legfontosabb szerepet, majd a két világháború közötti időszakban átvette az egyeduralmat.

A palántaneveléshez szükséges paprikamagokat a melegágyi trágyába dugva előcsíráztatták, és amikor a maghéj már felrepedt, akkor vetették el. Kezdetben a bolgárok gyékényből készített takarókkal dolgoztak, a 19-20. század fordulójától kezdve már melegágyi üvegeket is használtak. A talajbeosztást tavasszal a vízvezető árkok helyének kijelölésével és a köztes terület felásásával, trágyázásával kezdték. A kertnek minden talpalatnyi helyét hasznosították. A bolgárok igyekeztek természetes vízfolyások mellett megtelepedni, amihez a szentesi és a szegvári határ bizonyos részei ideális feltételeket kínáltak. Az öntözővíz kiemelése ún. bolgárkerék (dulap, asma dulap) segítségével történt, amely három részből, egy fából ácsolt, tengely körül forgó kerékből, egy fogaskerékből és az utóbihoz csatlakoztatott egyszerű emelőből állt.

A szerkezetet állati erővel, lovakkal működ-tették. A robbanó- illetve a villanymotorok megjelenése és széleskörű elterjedése forradalmasította az öntözést, hiszen e berendezések nagyobb teljesítményre voltak képesek. A kertészek sajátos kapákat használtak. A piaci előkészületek a zöldségfélék szedéséből, tisztításából és csomózásából álltak. A szedéshez félkör alakú, Bulgáriából származó kiskosarat, valamint nagyméretű hátikosarat használtak. A zöldségféléket lovaskocsin szállították, amelynek oldalait deszkákkal magasztították.

Kezdetektől fogva a bolgárkertészekkel társként vagy időszakai munkásként helybeliek is együtt dolgoztak. Hamarosan elsajátították az új termesztési módszereket, majd saját kertészeteket alapítottak. A bolgárkertészetek száma 1914-ig tízre emelkedett, termesztési területük pedig elérte a 35-40 kat. holdat. A két világháború között teljesen megszűntek a közösségi kertek, helyüket az egyénileg szerveződő kisüzemek vették át. A termesztési eljárások is jelentős mértékben átalakultak ebben az időszakban. Előtérbe került a koraiságra való törekvés, amely a melegágyi ablakok széleskörű elterjedését eredményezte. 1924 és 1927 között átlag 10 vagon korai zöldséget szállítottak el a városból, 1930-ban pedig már 188 vagon juttattak el a piacra. 1935-ben 619 kat. hold állt kerti művelés alatt, melynek 15%-a volt használatos terület. 80 család számára jelentett a kertészkedés főfoglalkozást, a bérleteken pedig mintegy 700 család termelt zöldséget eladásra. 1942-ben a termelésbe vont terület nagysága már elérte az 570 kat. holdat. A szentesi paprika iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozott ebben az időszakban, a fővárosi savanyító üzemek ugyanis rendszeresen vásárolták a helyben megtermelt zöldségeket. A második világháborút követően a zöldségtermesztés jelentősége tovább növekedett, hiszen 1954-ben 890, 1957-ben már 1159 kat. holdon folyt kertészkedés Szentesten.

A Szentest környékén megtelepedő bolgárkertészek jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a város a hazai paprikatermesztés egyik központjává vált. Ismereteik, termesztési eljárásaik hamarosan a magyar lakosság körében is elterjedtek. Ennek kö-

szönhetően a kertészkedés számos helybeli családnak nyújtott és nyújt ma is biztos megélhetést. A kertészkedés térhódítását több tényező segítette elő. Az első világháború után megnőtt a zöldségfélék iránti kereslet, a gazdasági világválság pedig a gabonafélék termesztését szorította háttérbe. A helybeli kubikosok közül jónéhányan a földmunkák megszűntével a zöldségtermesztésben találtak biztos megélhetést. Mindezek eredményeként a két világháború közötti időszakban kialakult egy számbelileg egyre inkább gyarapodó, kertészkedésből élő társadalmi réteg.

A termőtájban a paprika fő termőterülete Szentestre csoportosult (70,4%), ezt követte Magyartés (6%), Derekegyház (5,7%), Csanytelek (5,4%), Szegvár, (4%), Fábiansebestyén (1,4%). Szentesten a paprikát leginkább Alsóréten, Felsőréten, Nagynyomáson és Kistőkén termesztették.

Írásunkat a jövő héten folytatjuk.

Forrás:

Mód László: *A szentesi régió szerepe a magyar paprikatermesztés történetében, A magyar paprika napja, Zöldség- Gyümölcs Piac és Technológia, külön száma, 2012. augusztus 4.o.*

Összeállította:

Ledóné Dr. Darázsi Hajnalka szaktanácsadó (x)

Egy civil szervezet negyedszázada

Darók József

Megalakulásának 25. évfordulóját ünnepli idén az Együtt Szentesért Egyesület, a jubileum alkalmából az alapító tagokra emlékezve a könyvtárban felidéztek a civileknek a városért végzett negyed évszázados lelkes munkáját.

Furcsa esztendő volt, beszélt az alapítás évéről, 1998-ról Szirbik Imre, akkori polgármester. Egy új korszak határa volt, elkezdődött az új utak keresése, ekkor indult a civil kurázi, olyan értelmiségiekkel, akik már nem pártokban akartak politizálni, hanem a saját életüket szerették volna jobbá tenni, ebben a körben az országban az elsők között bontott zászlót az Együtt Szentesért Egyesület, fogalmazott a korábbi polgármester.

Az Együtt Szentesért Egyesület 1998. február 18-án alakult meg az ifjúsági házban, pártoktól független civil szervezetként. Első elnöke dr. Sipos Ferenc (1938-2005) infektológus főorvos, társelnöke

napjainkig dr. Széchenyiné Csergő Judit laborvezető asszisztens. Fontos feladatuknak tekintették a szentesi lokálpatriotizmus erősítését, egészségmegőrző és kulturális tevékenységek folytatását, a természet- és környezetvédelmet, a társasági élet fellendítését.

Az alakulás körülményeit Varga Jánosné idézte fel, aki az egyesület első tíz évéből vette ki a részét. Úgy érezték, hogy civilként befolyásuk lehet a helyi és a megyei önkormányzat munkájára, annyira sarkossá vált a bal-és

jobb oldal, hogy azt képzelték, a mérleg nyelveként funkcionálhatnak, olyan tagok által, akiket hivatásuk lekötött, leterhelt, de mindenáron szerettek volna valamilyen formában alakítani a város életén. A Sima Ferenc utcában volt a központjuk, Tariné Katika segítségével ott intézték az összes adminisztratív munkát.

A törvényi szabályozás lehetővé tette, hogy civilek is ülheszenek a helyi és a megyei önkormányzatban. Dr. Sipos Ferenc személyéről Móra József önkor-

mányzati képviselő osztott meg emlékeket. Mint mondta, élete, pályája bizonyítja azt, hogy lehet úgy is a közéletben tenni másokért, hogy nem állítjuk magunkat előtérbe.

Szeretettel emlékeztek meg Dr. Bácskainé Fazekas Mártáról, aki 2006-tól 2014-ig töltötte be az elnöki tiszteket. Az Együtt Szentesért Egyesület számos programja, kezdeményezése között említették Koszta József festőművész hazahozatalában és újra temetésében vállalt szerepüket 2008-ban, ennek előtörténetét Lantos Imre elevenítette fel. Kastnerné Józsa Erzsébet mesélte el, hogyan jött létre rengeteg kutatómunkával az a program, melyet a „Szentes főutcájának” nevezett Kurcának szenteltek 2011-ben.

Az egyesület 2014 után eltávolodott a politikától. Jelenleg Szobota Imréné nyugalmazott óvodapedagógus látja el az elnöki teendőket. Remélik, ezt a munkát tovább tudják folytatni, és várják az új tagokat, mondta az elnök, mielőtt meggyújtották a tortán a gyertyákat.

Mindenkinek élmény volt a népzenei döntő

Darók József

Háromnapos rangos megmérettetésre gyűltek össze városunkban az ország alapfokú művészeti iskoláinak legjobb népzenei növendékei. A Járdányi Pál emlékére rendezett IX. Országos Népzenei Verseny döntőjének a visszajelzések alapján kiváló házigazdája volt a Lajtha-zeneiskola.

Eredetileg 2020-ra kapta meg a rendezés jogát a Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola az Oktatási Hivaltól, ám a járvány közbeszólt, így ebben az évben kerülhetett sor a IX. Országos Népzenei Verseny döntőjére Szentesen, március 24-26. között. Három éve volt Járdányi Pál népzenekutató, népzeneész születésének 100. évfordulója, így az esemény elhalasztásával az is erre az évre hagyományozódott, hogy az ő emlékének szentelték ezt a rangos versenyt, tudtuk meg Várkonyiné Mihály Ernától. A szentesi zeneiskola igazgatója elmondta, az Oktatási Hivatal minden évben kiír versenyeket, melyeken az alapfokú művészeti iskolák is megmérethetik magukat, s ez a népzenei verseny

az egyik legjelentősebb. Területi válogatók után a szakmai zsűri meghív egy ponthatárt, s az azt elérők jutnak be az országos fináléba, melynek ezúttal Szentes adhatott otthont.

Népzene tanszak működik az iskolában, citerát tanít Mélykútiné Németh Kornélia, s igaz, hogy ennyiben jelenik meg náluk a népzene, azonban az országos döntő számukra is jelentőséggel bírt, magyarázta Várkonyiné Mihály Erna. Hiszen nem lehet elmenni a szentesi tekerős és néptáncos hagyományok mellett. Mindig hangoztatjuk, hogy fontos a hagyományok ápolása, s

most három napon keresztül át is élhettük, hogy az ország más részein ezt hogyan teszik, ez nagyon nagy élményt jelentett – mesélte az igazgatónő, aki a produkciókat a versenybizottság (Juhász Erika népdalénekes, Vavrincz András népzeneész, Széles András citeraművész) mellett kísérte figyelemmel.

Nagy öröme Misku Péter citerás növendékük is biztosította helyét az országos döntőben. Már az magában komoly dolog, hogy valaki egy ilyen versenyre bejut, mert ez mutatja a szakmai felkészültséget, az elhivatottságot, a tehetséget, véleményezte Várkonyiné Mihály Erna. Egyéb-

ként az ország minden részéből érkeztek versenyzők, szóló ének, szóló hangszer, énekegyüttes, hangszeres együttes és énekes-hangszeres együttes kategóriákban, illetve az őket kísérő felkészítők, szülők, ez mintegy 220 körüli számú növendéket ölelt fel, s összesen 30 iskolát érintett a több száz főt megmozgató rendezvény. Üde színfoltja volt a versenynek a péntek esti táncház az ifjúsági házban, még a zsűri is beszállt egy kicsit az örömezésbe. A vasárnapi gálával ért véget a rendezvény. – Nagyon sok munka volt vele, végtelenül hálás vagyok a kollégáimnak, a növendékeknek, a szülői munkaközösségnek, az önkormányzatnak és a művelődési központnak a segítségükért. A visszajelzések minden fáradságunkért kárpótolnak bennünket, mert tényleg mindenki elégedetten ment haza. Vendégül láttuk az eredményhirdetésen és gálán Járdányi Zsófiát a családjával, aki nagyon hálás volt a szívélyes fogadtatásért, valamint azért, hogy édesapja emlékét ápoljuk, s ő is hírét viszi a színvonalas rendezvénynek – zárta gondolatait a zeneiskola igazgatója.

SZENTESI HŐSÖK

Hering Viktor

Több mint tíz országos csúcsot tart, januárban Szentesen az 1500 méteres gyorsúszásban korosztályában 7 perccel javította meg a korábban fennálló országos rekordot, ami elképesztő teljesítmény. Tizenhat sportágat űzött, imád rejtvényt fejteni és kártyázni, de az igazi szerelme mindig az úszás maradt, és több mint nyolcvan éve elválaszthatatlan a víztől. A Szentesi Delfin ESC kiválóságával, az elnyúlhatetlen Melkuhn Dezsővel beszélgettünk.

– A Tiszánál kezdődött minden...

– Valóban, hiszen édesapámékal már kisgyerekkorom óta jártunk ki a Tiszához. Akkor még a tiszai sziget alatt volt a strand, ott fürödtünk, úsztunk rendszeresen, majd később, amikor már vikendházunk volt, az egész nyarat ott töltöttük, és ekkor már hosszabb távokat úsztam a folyóban. Innen ered a víz és a Tisza, valamint a hosszútávúszás szeretete. Iskolás koromban szerettem volna hivatalosan is az úszók közé tartozni, ám apám azt mondta, hogy nyáron egy hónapot dolgoznom kell, ezzel meg is hiúsult az egyesületi tagságom az úszóknál. Ennek ellenére minden vasárnap ott voltam az úszó és vízilabdázó barátaim között a strandon, együtt töltöttük az időt Magony Gézával, Tóth Lászlóval és a többiekkel.

– Sosem próbált ki egyéb sportágat?

– De még mennyire, hogy kipróbáltam! Az úszás mellett az életem folyamán összesen tizenhat sportágat űztem amatőr szinten, ezek közül a vívás és egy évig a labdarúgás volt az, amit egyesületi keretek között végeztem. Nagyon sokat asztaliteniszeztem, és még mindig pingpongoznék, ha a vállam ezt lehetővé tenné, de mivel a sérülésem szépen javul, bízom benne, hogy hamarosan újra az asztalhoz állhatok. Iskolás éveim alatt kézilabdáztam, röplabdáztam, sakkoztam és még a birkózást is kipróbáltam. Rendszeresen úszni csak 2000-ben kezdtem, akkor csatlakoztam a Szentesi Delfin ESC-hez, a senior úszókhoz.

– Azonnal jöttek az eredmények?

– Azt nem mondanék, először második, harmadik helyezeket értem el, de akadt, amikor helyezetlenül végeztem a népes mezőnyben. Később már az aranyérmeket is elkezdtem gyűjteni a 60 esztendősközös mezőnyében. Volt olyan nap, amikor 12 versenyszámban álltam rajtkőre, mostanában visszafogom magam, már csak három versenyszám-

85 évesen is rekordokat dönt Melkuhn Dezső Mindene a Tisza és az úszás

2021. december 30-án jelentette be a Koszta József Múzeum, hogy a sportcsarnok helyreállítását a maga módján szeretné segíteni: kiállítást szervez a gazdag sportmúlthoz kapcsolódó relikviákból. A szentesieket és a térség lakóit arra kérték, hogy akinek van olyan relikviája, érme, fotója vagy más egyéb sporttörténeti emléke, amelyet szívesen felajánlana a kiállításra, az juttassa el hozzájuk. Melkuhn Dezső a több mint kétezzer érméből válogatott és adta át a legértékesebbeket a múzeum számára.

ban szoktam elindulni. Kezdetben mellúszó voltam, sokáig a korosztály mellúszó világbajnoka mögött voltam a második helyezett a rangsorban. Sajnos gerincproblémáim miatt később úszásnemet kellett váltanom, de sikerült alkalmazkodnom az új helyzethez, ugyanis a mellúszás lábtempóját nem tudtam végrehajtani úgy, ahogy kellett volna. Ekkor álltam át a gyorsúszásra és a pillangóúszásra. Pillézni korábban már pilléztem, de akkor is mell-lábtempóval, sőt az Európa-bajnokságon is így teljesítettem a távot. Egy esztendő múlva 100 és 200 méteren is országos csúcsot úsztam ezzel a kivitelezéssel. Mostanra félig delfin lábtempóval úszom, de igazából a karom ereje az, aminek a segítségével pillézni tudok. Azt tudni kell, hogy engem senki sem tanított úszni, világletemben saját magamnak alakítottam ki a stílusomat.

– Nem csak hazai, hanem a nemzetközi mezőnyben is többször megmérette magát. Milyen eredményekkel szerepelt a nagy tornákon?

– Eddig két Európa-bajnokságon és egy világbajnokságon vettem részt. A francia kontinensviadalon 16. lettem 100 mellen, 200 mellen pedig a nyolcadik helyen végeztem. A 2017-es budapesti világbajnokságon is elindultam, de mivel akkor utolsó éves voltam a korosztályomban, csak a negyedik helyet tudtam megszerezni a pillangó- és a gyorsúszásban. A következő esztendőben volt a szlovéniai Eb, akkor első helyen végeztem 3000 méteren gyorsúszásban és a 200 méteres pillangóúszásban egyaránt. A 800 méteres gyorsúszásban is nyerhettem volna, ám egy fatális hiba miatt lemaradtam a dobogóról. Új füldegőt vettem az úszáshoz, de a verseny előtt nem próbáltam ki, és nem hallottam, hogy a rajthoz szólítanak. A mezőny elstartolt, én másodpercekkel később ugrottam be a medencébe utánuk, ám így is második lettem. Már a dobogóra is felszólítottak, de le kellett jönnöm onnan, mert végül kizártak a futamból. Borzalmas érzés volt, de ezek után még nagyobb bizonyítási vágy dolgozott bennem, aminek köszönhetően sikerült is begyűjtenem két aranyérmet.

– Közben rendszeres résztvevője lett a nyíltvízi versenyeknek is. Itt mi volt a legnagyobb távolság, amit le kellett úsznia?

– A Balatonon vettem részt először nyílt vízi versenyeken, mégpedig oly módon, hogy amikor végeztünk a medencés versenyszámokkal, már mentem is át a tóba, a nyílt vízre, és itt is sikerült az élmezőnyben végzem, köszönhetően az évtizedes tiszai úszásoknak. A legnagyobb távolság, amit a nyílt vízben meg kellett tennem, az 10 kilométer volt, a Tisza szerbiai szakaszán teljesítettem ezt a távot. Bár hosszúnak tűnik, ugyanakkor mégsem unalmas, mivel úszás közben is tudom figyelni a tájat, a természetet. Nyílt vízen a korosztályomban igazából nincs ellenfelem, az ötvenes korosztály dobogósaival szoktam a célba érkezni.

– Egy más után ússza a korosztályos csúcsokat. Melyik korcsoportban versenyez?

– 85 esztendősközös leszek nyáron, de a senioroknál már a XIII-as korcsoportban, azaz a 85 és 89 évesek mezőnyében indulok, abban a kor-

osztályban viszont első évesnek, fiatalnak számítok. Ennek köszönhetem, hogy országos csúcsokat úszhattam az elmúlt hónapokban. Természetesen itt már nem olyan sűrű a mezőny, mint amilyen annak idején volt, amikor a kétezres évek elején a nyolcas korcsoportban versenyeztem.

– Voltak nagy ellenfelei?

– Fábrián Béla mindig legyőzött, bármilyen versenyszámban is indult, és végeztek előttem világbajnokok is, de számomra ez sosem volt fontos, mindig az úszás örömeért és az egészségem megőrzéséért sportoltam. A felmenőim között többen cukorbetegségben szenvedtek, és én annak idején pontosan azért kezdtem el úszni rendszeresen, hogy ezt a betegséget elkerüljem.

– Milyen tervekkel vágott neki ennek az esztendőnek?

– Idén rendezik Japánban a szenior világbajnokságot, oda valószínűleg nem tudok eljutni, itthon azonban részt veszek a medencés versenyeken és a nyíltvízi viadalokon is. A vállsérülésem után egy esztendővel ismét elkezdtem óvatosan pillangózni és nagy öröömre a 100 méteres távon is sikerült országos csúcsot úsznom. Igyeksem ebben az esztendőben minden helyszínen a legjobb teljesítményt kihozni magamból, hiszen korosztályomban ifjoncnak számítok, éppen ezért jó lenne minél több országos rekordot megdönteni. Sajnos a nevezési díjak annyira megemelkedtek, hogy meg kell gondolnom, hogy melyik medencés és nyíltvízi versenyen és hány versenyszámban indulok el ebben az esztendőben, de megígérhetem, hogy idén sem hozok szégyent az egyesületemre.

„Dezső a nyugdíjazását követően kezdett lejárni az uszodába, ekkor kérdeztem meg tőle, hogy csatlakozna-e a klubunkhoz? Igent mondott, majd rögtön segítséget is kért, a pillangóúszás és a bukóforduló elsajátítását kellett megmutatni neki, amit azóta a gyakorlatban is kiválóan alkalmaz olyannyira, hogy volt olyan időszak, amikor a 200 méteres pillangóúszásban korosztályában a legjobb időt úszta nemzetközi szinten is. Többször szerepelt a Top 10-es világranglistán, valamint az európai ranglista első három helyezettje között. Sporttársával szemben figyelmes, segítőkész és mindig lehet számítani rá. Dezső az egyesületünk legidősebb úszója.” (Pólyáné Téli Éva, a Szentesi Delfin ESC szakmai vezetője)

Sikersztori pedagógusszemmel – A finn oktatási modell

Palicska Irén

A lenyűgöző, a bezzeg, a mindig hivatkozott oktatási rendszer a finn modell. De miért működik olyan jól, mitől eredményes, és adaptálható-e a magyarországi viszonyokra? Többek között ezekre a kérdésekre adott választ a városi könyvtárban tartott előadásán Arany Erzsébet, a Horváth Mihály Gimnázium angol szakos pedagógusa, aki egy hetet töltött az észak-európai országban február 12. és 19. között.

A tanárnőt teljesen lenyűgözte az egyhetes helsinki képzés alatt megtapasztalt finn oktatási rendszer, mint mondta, meghatározó élmény volt számára ez a szemléletformáló utazás. Az egyetemen is tanult róla, de testközelből látni mindezt teljesen más volt. A 16 tagú csoporttal folyamatos tréningeken vettek részt Albániából származó vezetőjükkal.

Sztereotípiák: sauna, Mikulás, rénszarvas, lazaclevés, oktatás

Finnország népessége kisebb, mint Magyarországé, 5,5 millióan élnek az ezer tő országának nevezett vidéken, ahol – mint megtudtuk – jóval több, 178 ezer tő található. A tavalyi felmérés szerint ők a legboldogabbak a világon, és ezzel mindenhol kampányolnak. Az ország 73 százalékát borítja erdő, ez az oktatás szempontjából is meghatározó. Két hivatalos nyelvük a finn és a svéd. A dolgozó lakosság 45 százaléka rendelkezik felsőfokú végzettséggel, összehasonlításként Magyarországon ez az arány 15 százalék volt a 2011-es népszámlálás idején.

– Helsinkiben 670 ezer ember él, sokkal nyugodtabb a légkör, senki nem rohan sehová, viszont magasak az árak, drágább város, mint London. Rendkívül pozitív benyomásom volt a tömegközlekedéssel kapcsolatban is, ugyanis nemhogy nem késnek a járművek, hanem hamarabb jönnek. Ez annak köszönhető, hogy a buszt egy applikációval kell stoppolni, ha nincs fel- és leszálló, akkor korábban érkezik – mondta az előadó.

„Hallgatni arany, beszélni ezüst”, idézte a finn közmondást Arany Erzsébet, hozzátéve, hogy ha az angolok tartózkodóak, akkor a finnek sokkal inkább azok. Kedvesek, udvariasok, de nem bratyis-

zosok. Mindenki beszél angolul, amelynek az elsajátítása hat éves kortól kötelező. – Az volt az érzésem, hogy itt az ember a legfontosabb, úgy a tömegközlekedésben, mint az egészségügyben. A lakosság 75 százaléka evangélikus, talán a legszebb épület, amit láttam, az evangélikus katedrális. A kint tartózkodásom alatt 15 centi hó esett, lenyűgöző látványt nyújtott, és megvolt a kötelező rénszarvastúra is – mesélte.

A tanárnő beszélt a Nemzetközi Diák Értékelési Programról, a PISA felmérésről, mely objektív képet próbál adni az oktatási rendszerekről, méri a szövegértést, a matematikai és természettudományos készségeket, azaz hogyan tudjuk használni a megszerzett képességeket a gyakorlatban. Ebben – bevezetése után – a finnek évekig tartottak, de legalábbis az első ötben mindig benne voltak. Ezek után a világ minden részéről „megszállták” az országot a szakértők, hogy vajon mit tudnak a finnek? Még Kína és Észtország is tőlük tanult, és végül lehagyta őket a 2015-ös teszteken. A „kudarc” után, 2016-ban átfogó oktatási reformot indítottak.

Az oktatási rendszer legfontosabb eleme a pedagógus

Az első lépés az alkalmas személy kiválasztása, akinek egy ötlépcsős szűrőn kell keresztülmennie, mire bekerül a tanárképzőbe, majd következik a hatékony ismeretátadóra képzése. Ezen túlmenően a személyi és anyagi feltételek biztosítása annak érdekében, hogy minden gyermek profitálhasson a magas színvonalú oktatásból. Az előadó példaként említette a kinti fizetéseket, e szerint egy óvónő 2700 eurót (1 millió forintot), egy tanító 3700 eurót, egy szaktanár 4600 eurót (1 millió 700

ezer forintot) keres, amiből körülbelül 1000 euró az adó. Jelenleg 1,4 millió forint lenne egy gimnáziumi tanár fizetése, mégsem ez vonzza a jelölteket, hiszen például egy orvos 6000 eurót keres.

A pedagógusok kiemelt tiszteletet és megbecsülést élveznek, fizikai és mentális jóllétük alapkérdés a társadalom számára. A jelentkezők 10 százalékát veszik csak fel az egyetemre, állandó fejlődést és ingyenes tanfolyamokat biztosítva számukra.

Mit biztosít az iskola?

A jelenlegi, magas színvonalú oktatás alapjait még a 80-as években fektették le, egyenlő lehetőséget teremtve minden gyermek számára, családi és anyagi háttérüktől függetlenül. Az iskolák azonos támogatást kapnak az államtól, nem gyűjthetnek pénzt a szülőktől, nincsenek magániskolák, nem működhetnek iskolai alapítványok. Minden intézmény ingyenesen biztosít tankönyveket, kirándulásokat, a tanuláshoz szükséges eszközöket, alapfelszerelést a laptop, a tablet és a 3D nyomtató. 1948 óta ingyenes az étkezés, mert úgy tartják, ha üres a has, nem működik az agy.

6 éves korban kezdődik a kötelező iskolai felkészítés, 15 éves korig járnak általános iskolába a gyerekek, az 1-6. osztályt egy tanító viszi végig, és nincs osztályozás, csak értékelés. Általában 8:30-kor vagy 9 órakor kezdődik a tanítás, mert télen még 8-kor sötét van, és szerintük a korai tanítás nem hatékony. Fél kettőkor végeznek a diákok, és már harmadikban egyedül mennek haza, Finnország ugyanis biztonságos ország. Az előadó hangsúlyozta, az OECD országokhoz képest a finn gyerekek radikálisan kevesebb időt töltenek az iskolában. Alsóban annyi a házi feladat, hogy otthon olvassanak 15 percet. Nagyon büszkék arra, hogy olvasó nemzet, pedig ők is ismerik a kütyüket.

Az iskolák alapelvei

Minden tanuló egyenlő, és joga van a minőségi oktatáshoz, állítják a finnek. Ahhoz, hogy jól teljesítsenek a diákok, szeretniük kellene a tanulást, akkor ugyanis megsokszorozódnak a mentális energiáik, nem melleleg sokkal jobban rögzül a tanult anyag. Az iskola fontos, de vannak más dolgok is az életben. A tanárok és a szülők tisztelik egymás munkáját, valamint

nagyon lényeges, hogy zéró toleranciát hirdettek az iskolai bántalmazással (bullying) szemben.

Mi a diák szerepe az osztályteremben és azon kívül?

Kilenc kulcskompetenciát fejlesztene az iskolákban. Alapvető, hogy a gyermek, mint ember és állampolgár fejlődjön, az érzelmi intelligenciához pedig majd a kognitív készségei is felzárkóznak. Azt tanítják, hogy viselj gondot magadra és másokra, áld meg a helyed a gyakorlati világban. Lényeges a kommunikációs-készség, az olvasáskészség fejlesztése, az informatikai tudás, a munka világa és a vállalkozástan. Finnországban van a legtöbb start-up cég, tudatosan arra nevelik a gyerekeket, hogy találjanak ki valamit, legyenek ötleteik.

A tanárnő mesélt az úgynevezett jelenség-alapú tanulásról, a tantárgyak feletti együttműködésről. Egy-egy modul több hétig tarthat, ilyenkor a gyerekek együtt tanulnak, kutatnak, a pedagógus megadja a hiteles forrásokat, folyamatos a csapatmunka és a visszajelzés. A különböző korcsoportú diákok és a szaktanárok együttműködnek, és összekapcsolják a tantárgyakból vett tudást. Problémamegoldásra és a kritikus gondolkodásra nevelnek. Nagyon fontosnak tartják a művészeti képzést, mint az érzelmi intelligencia egyik alkotóelemét, a gyerekek folyton alkotnak, rajzolnak, faragnak, szabnak-varrnak.

– Fő alapelvük a pozitív pedagógia, arra koncentrálnak, ami jó a gyerekekben. Szintén fontos szempont, hogy a diák jól érezze magát, a tanár annyiszor adjon pozitív visszajelzést, ahányszor csak lehet. Az osztályteremben ülés az új dohányzás, kimutatták ugyanis, hogy a folyamatos ülés hasonló károkat okoz a szervezetben, mint a dohányzás, ezért a tanulóknak legalább napi 45 percet kint kell lenniük a szabadban – mondta Arany Erzsébet, aki szerint sajnos a finn oktatási modell nem adaptálható egy az egyben a magyar viszonyokra, mert ez az ő társadalmukra épül. De vannak átvethető módszerek, alapvető értékek, amiket ők nagyon lényegesnek tartanak. A finn emberközpontú társadalom, ahol az ember fontosnak érezheti magát – zárta előadását a tanárnő.

Nyerjen a Szentesi Élettel!

Előző keresztrejtvényünk helyes megfejtése: „Szerelem és hűség szétválaszthatatlan”. A Donnert Cirkusz által felajánlott belépőket **Badár László, Putsay**

Zoltánné, Kis-Rácz Antalné, Bálint Imréné, Béni Csaba nyerte. Gratulálunk!

Ezen keresztrejtvényünk helyes megfejtői között a Hangverseny-

központ Szerényi Béla és a Bokros Trió feat. Borbély Mihály koncert páros belépőjét sorsoljuk ki.

Beküldendő a színes sorok (1) megfejtése. Megfejtéseiket tele-

fonszám feltüntetésével küldjék el szerkesztőségünk postacímére (Kossuth tér 5.), vagy a szentesi-élet@gmail.com internetes címre 2023. április 5. szerda délig.

A VÖRÖS VIHAR C. FILMBEN ELHANGZÓ GONDOLAT	MAGYAR AUTÓJEL	OLASZ NÉVELŐ	FEJFEDŐ, BIZALMASAN	VÉGÉN ÜLI	SÉRTŐ	TOVÁBBÁ	HASZNOS ROVAREVŐ
OXIGÉN VEGYJELE	A GONDOLAT FOLYTATÁSA				RÁDIUSZ	SZERB VÁROS	N
ISZTAMBUL RÉSZÉ	KELETI NÉP				TINTA, ANGOLUL IRÁNYÍT, DE CSAK AZ ELEJÉN!		
PÁROSAN NYER!		MAGYAR HEGY NEVE				KELET	
URÁN		BECÉZETT MIKLÓS				HOSSZÚ KESKENY ASZTAL	
				ÖZÖN		POLI-ETILÉN R.	
				NAGY TESTŰ PAPAGÁJFAJ		HEPE-HUPÁS	
AZ ÖTÖDIK ÍZ			A GONDOLAT BEFEJEZŐ RÉSZÉ				L
BÉKAHAL			FORMA				
GRAMM ÁRUJEGY	NÖVÉNYI TÁMASZTÉK				NEM MOZDUL		
ECET EGYNEMŰ BETŰ!	ZENESZERZŐ (LÁSZLÓ)				VARRÓ-ESZKÖZ, NÉVELŐVEL		BARANYA VÁRMEGYEI KÖZSÉG EGRI SPORTKLUB
				MUTATÓSZÓ			
				KÖLTŐI SÓHAJ		DÉLI ÉTEL	
		TERMÉST BETAKARÍTÓ				NÉMÁN ZÚGI	
		ÜVEG			IGÉRVÉNY, VÁLTÓ		
ÉRTÉKTELEN VACAK	T				ÉJFÉLI		
							KÉN VEGYJELE

300 kg-os hízó eladó. Telefon: 30/442-1161

OLCSÓN eladó 2 db gyermekülés autóra való, és 1 db állítható autó tetőtartó. Telefon: 63/314-854

200L-ES használt villanybojler és használt sparhelt (FIKO) eladó.

TELEFON: 63/ 444-648.

ŐRÖLT csemege paprika eladó. Telefon: 30/531-8923

60 literes 3 éves fagyaszto jó állapotú, gázpalack eladó. Telefon: 30/302-4437

RÉGI típusú varrógép 8000 Ft, régi típusú28-as felújított női kerékpár

HIRDESSZEN INGYEN!

16000 Ft-ért eladó. Telefon: 30/350-5483

FIATAL postagalambok eladók. Telefon: 30/975-4796

TENYÉSZTETT gyöngy, ásvány ékszerek, medálók és gyöngysorok eladók. Telefon: 30/996-1480

FÜRDŐKÁD új 150 cm-es zománcozott, tartozékaival együtt 16000 Ft, gázkazán Radian

RCH 24 26,8 Kw -os használati melegvízes, ionizációs láng-örzészű 25000 Ft-ért eladó. Tele-

fon:30/9487-134

NIKON D850 és 24-70 2.8N objektív eladó. Telefon: 70-3311-157

JÓ állapotú női és gyermek kerékpár eladó. Telefon 30/308-2248

ELADÓ új garanciás vízforraló, új meleg levegős fritőz, használt Orion lap TV 50x40 cm, drapp színű újszerű fotelágy, nagylevelű filodentron cserépben. Telefon: 30/992-2279

KUKORICA eladó. Érdeklődni: Szentes, Szeder I. u. 16.

KEVESET használt, jó állapotban

lévő rozsdamentes fémből készült, 90 cm-es szekrénybe való, kétmedencés mosogató eladó. Telefon: 70/598-3963, 63/313-995

ROTAKAPA után való gumike-rekű kocsit eladó. Telefon: 63/311-325

SZENTESEN 1440 m21 területű telek eladó 900 ezer Ft. Telefon: 30/586-4602

HEVERŐ eladó. Telefon: 30/9149-752

ELADÓ egy 125 literes jó állapotú gázbojler. Telefon: 30/356-5762

OLCSÓ albérletet keresek sürgősen. Minden megoldás érdekel. Telefon: 20/462-4911

Központi Konyha előfizetéses menüje

ÁPRILIS 3-7.

Hétfő

Zöldborsóleves,
Bolognai spagetti

Kedd

Magyaros májgombóclevés,
Sertés vagdalt,
burgonya főzelék

Szerda

Tarhonyaleves,
Rántott hal, petrezselymes
bulgur, majonéz

Csütörtök

Medvehagymás
csirkeraguleves,
Sajtos nudli, körte

Péntek

Nagypéntek,
menü nincs

A menü
1480 Ft

A rendelést személyesen a megelőző héten pénteken 8:00-13:00 óráig lehet leadni a Központi Konyha irodájában. Allergiás, diétás menükről tájékoztatást kérhetnek telefonon a 63/560-470 telefonszámon.

Megrendítő cirkuszi játék a békéscsabaiak előadásában

Először állították színpadra az Országúton című Fellini-klasszikust

Palicska Irén

Federico Fellini, a nagy olasz filmrendező korai, ám legendás filmje szolgáltatta az alapot a Békéscsabai Jókai Színház produkciójának, melyet először állítottak színpadra, és a szentesi közönség láthatta elsőként a Tóth József Színházban. Itt tartotta ugyanis nyilvános főpróbáját a teátrum március 25-én. A rendezővel és a két főszereplővel beszélgettünk a darabról és a próbafolyamatról.

Igazán különleges, mondhatni filmbe illő történet a Gelsomina alakító Földesi Ágnes Villő első találkozása a szereppel. 10 évvel ezelőtt a Pesti Magyar Színiakadémián tanult, és a Gobbi Hilda büfében egy ismert színész megszólította, hogy nagyon hasonlít Giulietta Massina-ra. Akkoriban még rövid, szőke frizurát viselt, és hirtelen nem kapcsolt, kiről is van szó, majd megnézte az Országúton-t, és még jó néhány Fellini-klasszikust. – Amikor megkaptam a szerepet, nagyon megörültem, de meg is ijedtem egy kicsit, hiszen egy olyan műről beszélünk, aminek nincs színpadi hagyománya. Nagyon izgalmas próbafolyamat áll mögöttünk, ami egyben kísérlet is volt, hogy azokat az apró dolgokat, technikai változásokat, amiket a filmben könnyedén megoldottak, hogyan tudjuk kivitelezni. Rengeteg kelléket használunk, eszünk-iszunk, a történet szerint vándorlunk, így kérdés volt, hogyan tudjuk ezeket stílizálni, viszont érvényesen beleszólni a játékba – mesélte a Színművészeti Egyetem végzős hallgatója. Hozzátette, ebben természetesen nagyon sokat segített a háttérzakma, a kellékestől kezdve a rendezőasszisztens keresztül a sűgőig.

Gelsomina megformálásánál eleinte arra törekedett, hogy teljesen más legyen, mint Giulietta Massina, de mégsem tudott más lenni. – Kénytelen voltam újra megnézni a filmet, és olyan megoldásokat találtam, amikre magamtól nem feltétlenül jöttem volna rá. Ezek apró támaszok, mankók, gesztusok, tempó, amik rengeteget segítettek, hogy megtaláljam a figurát, és amiket tisztelettel átemeltem, miközben megpróbáltam a saját hangomra definiálni. Még mindig keresésben vagyok, tehát a finomhangolás folyamatosan zajlik. Azt gondolom, akkor fog igazán megérni bennem, amikor közönség elé

kerül a darab, és többször játszunk – árulta el a színésznő. Gelsomina egy kicsit más, nyitott lelkű, játékos, kiszolgáltatott helyzetben lévő lány, amikor Zampano fizikailag és lelkileg bántalmazza, akkor is hűséges marad, és a társat látja benne. – Nem állt szándékomban felmutatni Gelsomina különbségét. Többször elhangzik a darab során, hogy „mókás”, „bolond”, „más”. Persze merőben eltér az átlagtól, és ezt külső jegyeiben érzékeltetni kellett, de törekszem arra, hogy az ő érzékeny, tiszta, őszinte létezésén legyen a hangsúly. Bátorság kell úgy érezni, mint ahogy Gelsomina tud. Talán ebben az esetben megfogható, ha az ember egy ikonikus műből táplálkozik – nyilatkozta lapunknak Földesi Ágnes Villő.

Zampano a szívtelen, rideg erőember mutatóványosként járja a háború utáni Olaszországot. Előző társa, Gelsomina nővére tisztázatlan körülmények között meghalt, és maga mellé veszi, anyjától megvásárolja második gyermekét, Gelsominát. Bartus Gyula számára nehéz volt a próbafolyamat, mert először technikailag kellett összerakni az előadást, hogy minden a helyén legyen, a bőr, a lánc, a ruha, és emellett folyamatos legyen a történet. – Addig nem lehet művésztől beszélni, amíg ezeket nem rakta helyre fejben. A filmadaptáció másfajta színjátszást kíván, a filmnek – ami egyébként egy nagyszerű Fellini-alkotás – más a dramaturgiája, nagyobb technikai háttérrel és több eszközzel dolgozik. Fantasztikus emberi kapcsolatrendszert mutat be egy fiatal lány és egy idősebb, hedonista, önpusztító, önző, modortalan, faragatlan, buta ember között. Zampano találkozik a finomsággal az életben, de nem tudja értékelni, hiszen a lelke nincs felkészülve arra, hogy észrevegye a finom rezdüléseket. Végül rájön, de addigra már késő... Nagy megmé-

retetés lesz – vallotta be mikrofonunk előtt a színművész.

Kiss József rendező lapunknak elmondta, a filmből már készült opera és balett, de prózai színpadon még nem szerepelt. – Amikor megkértük a jogokat az örökösöktől, izgultam, hogy milyen akadályokat

gördítenek elénk, de nagyon előzékenyek voltak, ami hatalmas örömet jelentett. Majd jött a következő akadály, meg kellett írni, de olyan egyértelműen és könnyedén ment föl a színpadra. Azzal kellett foglalkoznom, hogy az anyagot – ami nagyon sötét és tömör – feloldjam, színesebbé tegyem, így belekerült a cirkusz és a bohócok, egy keretjátékot biztosítva, de még így is szívvet tépő. És akkor szépen kivirult, és gyönyörűen működik. Mindig úgy gondoltam, hogy ez a film színpad után kiált, mert két, majd három ember lelki kapcsolódásának története, a színházat pedig arra találták ki több ezer éve, hogy ezt megjelenítse és bontogassa. Az előadás nagyon szépen illik a szentesi színpadra – fogalmazott a rendező.

Ennio Flaiano – Federico Fellini – Tullio Pinelli: Országúton cirkuszi játék felnőtteknek

Az Országúton Federico Fellini 1954-es filmje, aki e műve révén tett szert nemzetközi hírnévre, amikor 1957-ben a 29. Oscar-gálán elnyerte a legjobb idegen nyelvű film Oscar-díját, amely kategóriát éppen akkor hoztak létre.

A főbb szerepekben: Zampano: **Bartus Gyula** Jászai Mari-díjas, Erdemes Művész, Gelsomina: **Földesi Ágnes Villő**, Bolond: **Czitor Attila**

Díszlettervező: **Horesnyi Balázs**

Jelmeztervező: **Igaz-Juhász Katalin**

Színpadra alkalmazta és rendezte: **Kiss József** Jászai Mari-díjas

Mert úszni (mindenkinek) tudni kell

A Magyar Úszó Szövetség 2023. március 25-én országos konferenciát szervezett a Pécsi Tudományegyetem Sporttudományi és Testnevelési Intézetével együttműködésben, amelynek szentesi előadója is volt.

A MUSZ felkérésére Pohl Anette "Mert úszni (mindenkinek) tudni kell" címmel beszélt a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek úszás oktatásának lehetőségéről, annak az Úszó Nemzet Programban való gyakorlati megvalósulásáról.

HETI MENÜ:

Április 3-7.

HÉTFŐ

A menü: Karfiollevés,
Sertéspörkölt pirított tarhonyával
B menü: Gyümölcslevés
Rántott sajt párolt rizszel és
tartárral
Desszert: Gesztenyepüré

KEDD

A menü: Lebbencslevés,
Bugaci aprópecsenye sült
burgonyával
B menü: Frankfurti leves
Szilvás gombóc
Desszert: Tejszínhabos
csokis pohárkrém

SZERDA

A menü: Szárazbaleves
Rakott krumpli
B menü: Sajtós
hagymakrémléves,
Csirkemell szezámos
bundában,
gyümölcszösszal
Desszert: Túrós palacsinta

CSÜTÖRTÖK

A menü: Húslevés,
Sertésszelet vadász raguban,
tésztaival
B menü: Tárkonyos csirkeraguleves,
Csongrádi aprópecsenye sült
burgonyával
Desszert: Házi krémes

PÉNTEK

**Nagypéntek
Menü nincs,
de az étterem
nyitva tart.**

SZENTES, PETŐFI U. 7/A.

MENÜ: 1650,- Ft

DESSZERT: 400,- Ft

Bővebb információ:

WWW.GALERIAKAVEHAZ.HU

TELEFON: 63/311-729

**Fizetni készpénzzel
vagy
bankkártyával és
SZÉP-kártyával is
lehetséges.**

Húsvéti foszlós kalács

Hozzávalók: 2 db közepes kalácshoz: 65 dkg liszt, 3 dl tej, 10 dkg vaj, 2 db tojás, 12 dkg cukor, 2,5 dkg élesztő, 0,4 dkg só, 1 egész tojás a kenéshez.

Elkészítés: Langyosítsunk 100 ml tejet, adjunk hozzá egy kevés cukrot és az élesztőt, tegyük félre meleg helyre és hagyjuk pihenni, amíg felfut.

Közben öntsük a többi hozzávalót egy keverőtálba. A vaj legyen puha, a maradék tej langyos. Öntsük a tálba a felfuttatott élesztőt és gyúrjuk össze alaposan nagyjából 10 perc alatt. Ezután takarjuk le, tegyük félre meleg helyre, és körülbelül 1,5 óra alatt kelesszük a duplájára. 40 perc után kezdjük figyelni, hogy áll a tészta, mert a kelesztés sebessége nagyjából függ a konyha hőmérsékletétől is.

Borítsuk a megkelt tésztát munkalapra, majd gyúrjuk át alaposan. Vágjuk a tésztát három, négy, vagy hat egyenlő darabra attól függően, hány ágú fonatot szeretnénk. Sodorjunk a tésztából egyforma átmérőjű és hosszúságú rudakat, majd fonjuk össze. Tegyük a fonatot sütőpapírral bélelt sütőlapra, takarjuk le, és nagyjából 45 perc alatt kelesszük a duplájára. Melegítsük a sütőt 170 fokra légkeverés módban, közben pedig kenjük át a kalácsot a felvert tojással. Tegyük a sütőbe és süssük aranybarnára 20-25 perc alatt.

+ Egészségügyi ügyelet

A vegyes orvosi ügyelet munkarendje: hétköznap 15 órától reggel 7 óráig, hétfőn és ünnepnapokon 7 órától 7 óráig (24 óráig) a Vásárhelyi út 30. szám alatt tartanak ügyeletet. Telefon: +36 30/113-6892, +36 63/400-712

Az ügyeletet és készenlétet ellátó gyógyszerár
április 3 - 10.

Szent Damján**Gyógyszertár /BENU/**

(Szentés, Sima F. u. 38.)

Telefon: 63/315-894

Készenléti telefon: 30/936-5318

Gyógyszertári ügyelet ideje: hétköznap 19 órától 20 óráig, szombaton 18 órától 20 óráig, vasárnap 8 órától 20 óráig, ünnepnapokon

9 órától 20 óráig.

Ügyeleti időben a gyógyszerész a gyógyszerárban tartózkodik, csengetéssel hívható.

Gyógyszertári készenlét ideje: hétköznap 20 órától másnap 7:30-ig, szombaton 20 órától másnap 8 óráig, vasárnap 20 órától másnap 7:30-ig (ha vasárnap után ünnepnap következik vagy ünnepnap után vasárnap, akkor 9 óráig tart a készenlét), ünnepnap 20 órától másnap 7:30-ig (ha ünnepnap után vasárnap következik, akkor 9 óráig).

Készenléti időben a gyógyszerész az adott telefonszámon elérhető és indokolt esetben (sürgősségi osztályról, orvosi ügyeletről érkező betegek esetén) legkésőbb 30 perc múlva érkezik a gyógyszerárba.

HOROSZKÓP
Márc. 31 - ápr. 7.

KOS Gyorsabban szeretnél a dolgaid végére járni, mint ahogyan azt megteheded, és a kapkodás miatt elfelejtkezel egy fontos részletről. Tartsd a tempót, de szánj mindenre annyi időt, amennyi kell.

BIKA Zavarnak az emberek, és mindenki idegesít, úgy érzed, elvonják a figyelmedet attól, amin dolgozol. Legyél kicsit rugalmasabb és nyitottabb, hogy megértsd az univerzum üzenetét.

IKREK Válaszút elé érkezel, és bár mindkét lehetőség izgalmas, tudod, melyiket választ. Csak azt kell kitalálnod, hogy a környezeteddel hogyan fogadtasd el a döntésedet, és következményeit.

RÁK Olyan bókot kaphatsz valakitől, ami feldobhatja a hangulatodat, és az önbizalmadnak is jót tesz. Ne feledd, az önbizalmad forrása nem másoktól jön, az mindig is ott volt benned.

OROSZLÁN Valaki felelősségre von olyasmért, amiről nem szeretnél beszélni, de a téma már elkerülhetetlen. Legyél őszinte, és vállald a következményeket azért, amiért felelősnek érzed magadat, de ne többért.

SZŰZ Úgy érzed, másoknak jobb lehetőségeik adódtak, és így messzebbre is jutottak, míg neked abból kell kihoznod a legjobbat, amit a körülmények adtak.

MÉRLEG Tölts ezen a héten annyi időt a szabadban, amennyit csak tudsz, jót tesz a hangulatodnak és a teljesítményednek is, ha kicsit kimozdulsz.

SKORPIÓ Valaki mindenképpen segíteni akar megoldani egy problémádat, de te most magad akarsz szembenézni a kihívással. Értékelj az erőfeszítéseid, de ne bántsd meg a visszautasítással.

NYILAS Mindenki izgatott valami miatt, te azonban nem tudod annyira átérzeni a dolgot, mint amennyire szeretnéd. Nincs azzal semmi baj, ha te egy kicsit máshogy látod a dolgokat.

BAK Nem szeretted, ha valaki megmondja, hogy mit csinálj, főleg, ha olyasmire próbál rávenni, amit még nincs kedved kipróbálni. Mindenki jobban jár, ha a magad tempójában haladhatsz.

VIZÖNTŐ Hiába próbálsz közeledni valakihez, úgy érzed, újra és újra falakba ütközöl, amiket nem tudsz lebontani. Lehet, hogy egy másik utat kell keresned, de nem kell lemondanod a célok eléréséről.

HALAK Hiába próbálsz mindent megtenni a jó ügy érdekében, valaki mindig kiforgatja a szavaidat, és mintha nem is akarná érteni, miről beszélsz. Próbáld azokat magad mellé állítani, akik nem kötekedni, hanem cselekedni akarnak.

Iparosok emléke

Amikor 58 éve benősültem a Mikecz családba, felfedeztem Berekhát szépségét, műemlékeit. A téglagyárakat (Oláh, Szőke), szélmalomokat itt a környéken.

Bóklászásom közepette megálapítottam a jelenlegi benzinkút mögött, hogy omladozik Szentes utolsó ipartörténeti műemléke, a berekhái szélmalom. A másikat

szétbontották és ez is az utolsó óráiban volt. Megvárják, hogy teljesen egyenlő legyen a földdel, hogy ne legyen érdemes olyan nagy összegért rendbe hozni?

Annak idején báró Harruckern telepített a földműveléssel és halászattal foglalkozó lakosság elátására ide iparosokat. Ezeket az iparosokat „telepesként” hozták Szentesre az ország más részeiről, akik földet is kaptak megélhetésükhöz. Kovácsok, bognárok, ácsok, lakatosok stb..

Leszármazottaik még most is szentesi lakosok és iparosok maradtak. Ezek a telepesek teremtették meg akkor Szentes kézműves iparát.

Miért nincs erről semmi tájékoztató? Az akkor települtek között van a két szélmalom tulajdonosa és készítője, akik molnárok is voltak. Ez akkor nagy előrelépés volt Szentes életében. Mentsük meg az utókor számára a szentesi iparosság utolsó tanúbizonyságát. Én ezt 58 éve mertem kijelenteni, de

akkor még fiatalos gondolkodással bírtam.

A már kihalt szakmák közül a legjobban érintett voltam apósom szakmáját illetően, nem beszélve apám és nagyapám géplakatos szerepéről a városban.

A 40-es 50-es években még egzisztált a kovácsok színe-java. Szeretett városunkban az üllök csengésére ébredtünk minden hajnalon, amikor a kovácsok izzították a lovak talpalávalóját.

Ibolya bácsi a Nyíri-köz sarkán, apósom a Béke u.4-ben. Most ez a hely a két hálószobánk a Béke utcára nézve. Berényi Lajos bácsi a Báthory utca elején, később Zeke Imre bácsi, akihez apósom még ebéd közben is átment, ha sürgősen fel kellett ütni egy patkót.

Lábas Józsi bácsi, Dobos Ban-

di apukája Bandi bácsi, Varga Feri bácsi. Ilyen messze távolból már csak az üllök hangjára emlékszem, amit néha megütök, amit apósomtól örököltem, mert megígértem neki. Emlékeim jelezni fogják a közelben lévő temetőben pihe-nő mesterek iránt érzett tiszteletet és szeretetet.

Nagyon sokszor énekeltük, hogy "Szentesen is akad olyan kovács, sej, aki összekalapálja."

Jó volt emlékezni rájuk, mert nyomot hagyott a szívekben, amit soha nem lehet feledni.

A harmadik generáció ha olvassa soraimat, csengjen a fülükbe városunk iparos társadalmának hagyatéka, amit kétkezi munkával (kérges tenyérrel) hagytak az utókor számára maradandó emlékül.

Nosztagliázta: Bagi Imre

Elment egy nagyság!

Elhunyt Dr. Csíky László a polihisztor, a sportember, edző, orvos és fantasztikus művész. Temetése 2023. április 1. napján, szombaton lesz Szentesen, 10 órakor a Kálvária temetőben.

Éppen amiatt volt megosztó, mert sokoldalú volt, bár sok esetben csak az irigység motivált sok embert, hogy úgy beszéljenek róla, ahogy. Én büszke vagyok arra, hogy ismerhettem. Édesapám életét is megmentette, de gyermekeim anyukájának is az utolsó pillanatban mentette meg az életét. Időnként nyers volt a stílusa, de jóindulatú embernek tartottam. Ez adódott sport edzői és sportolói múltjából. Fájt neki, amikor a fia eljött judózni és nem folytatta a családi

hagyományokat, de Gábor később visszakanyarodott a pályára. Tudom, milyen büszke volt a gyermekeire. Minden sikerüket sajátjaként élte meg feleségével, lilivel együtt. Több szobra is díszé városunknak. Sokan nem tudják, hogy a Puskás szobor készítésekor több ezerszer ment a rúgófalhoz a pályára és a rúgást addig gyakorolta, míg a saját lábáról készített fotón látottakkal elégedett nem volt. Így készült Öcsi lába. Kínába is elvitte Szentes hírét, ahol igen megbecsült személy lett. Volt részem többször a házában járni és mindig minden újabb munkáját olyan gyermeki örömmel mutatta meg, mint ahogy egy gyermek tud felhőtlenül örülni egy új dolognak. Ezt az arcát látni kevés embernek adatott meg. Abban a megtiszteltetésben is részem lehetett, hogy a „Teher alatt nő a pálma” című könyvéből kaptam egy tiszteletpéldányt. Most már csak az égi síkon alkothat tovább, de úgy gondolom, emléke mindörökké megmarad. Én a szívemben őrzöm. Emlékezzünk rá jó szívvel!

Kalydy Zoltán

Március - Április

PROGRAMAJÁNLÓ

31. péntek

A városi könyvtárban 17 órakor a Szentesi Művelődési Központ kézimunka szakköre bemutatja Zöld erdőben jártam... című kiállítását. Megtekinthető: április 29-ig.

Márc. 31. - Ápr. 2.

IV. Virágkiállítás és vásár I. Magbörze a Gólyás Házban. A kiállítást március 31-én 9 órakor nyitja meg Szabó Zoltán Ferenc polgármester.

Április 1. szombat

A Tokácsli Galériában 15 órakor Alkotó Pedagógusok régiós XXVI. képzőművészeti tárlatának megnyitó ünnepsége lesz. A kiállítás április 22-ig megtekinthető.

Április 1. szombat

Szentesi Körséta a Duna – R Kft. telephelyén (Bolgárkertész u. 4.) A Szentesi Vendégszeretet Egyesület szervezésében.

Április 4. kedd

A városi könyvtárban 18 órakor dr. Barna Barnabás kutató csillagász "(Újabb) Top 10 csillagászati és űrkutatási sztori az elmúlt évszázadból" című előadása lesz.

Április 5. szerda

A városi könyvtárban 18 órakor Gilicze Andrásné (a Szentes-Felsőparti Református Egyházközség lelkipásztora) Páskától húsvétig címmel tart előadást.

Április 7. péntek

II. Húsvéti Mulatság 10-12 óráig a Gólyás Házban. Tojásfestés hagyományos módszerekkel.

A Tóth József Színház és Vigadó műsora

4. kedd 19 óra

Lehetetlen - Hajnóczy Soma kétszeres bűvészvilágbajnok estje

11. kedd 18 óra

Szabadságharc - színpadi játékok Petőfi és Arany barátságáról ingyenes rendezvény, regisztrációhoz kötött

13. csütörtök 17 óra

Szentesi Szalon – Művész fészek - Vendég: Zalán Tibor József Attila-díjas költő, drámaíró, Bánki Éva író, irodalomtörténész, Huzella Péter Kossuth-díjas zeneszerző. Ingyenes rendezvény, regisztrációhoz kötött.

Családi események

Házasságot kötött: Bodnár Csaba és Pusztai Ágnes.

Elhunyt: Olasz Éva (Sinka Zoltánné) (Szentes), Nagy Julianna (Csorba Imréné) (Szentes), Szabó Mária (Kanász Nagy Józsefné) (Szentes), Dóczi Mária (Virág Jánosné) (Szentes), Sipos Anna (Lucz Imréné) (Szentes).

Csak helyzetekig jutott a Kinizsi

Bár számtalan lehetősége adódott a gólszerzésre a Szentesi Kinizsi SZITE megyei első osztályú labdarúgócsapatának, mégsem sikerült bevenni az UTC kapuját, így pontostozkodással zárult az újszege-diek elleni kiesési rangadó. A csapat legközelebb április 8-án lép pályára, az ellenfél a Hódmezővásárhely együttese lesz a Pusztai László Sporttelepen.

A kiesés elkerülésének szempontjából létfontosságú lett volna itthon tartani a három pontot az UTC ellen, ám hiába játszott mezőnyfölényben a Kinizsi és hiába dolgoztak ki sorozatban helyzeteket a szegedi kapu előtt a mieink, sem lábbal, sem fejvel nem sikerült bevenni a vendégek kapuját, így 0-0-ás eredménnyel

zárult a vasárnapi bajnoki. Az egy ponttal igazából egyik fél sem lehetett elégedett, és mivel a deszkiek idegenben tudtak győzni, így három ponttal lépetek el az alsóház ötödik, kiesést jelentő helyén álló Kinizsitol. – A játék képét tekintve egyoldalú mérkőzést vívtunk – értékelte a találkozó tör-

ténéseit Sallai Róbert, a Kinizsi vezetőedzője. – Számtalan helyzetünk, nagyobb-nál nagyobb lehetőségünk adódott, több góllal kellett volna nyernünk, ám mindent kihagytunk, ellenfelünk pedig a rossz döntéseinknek, a szerencsájuknak és kapusa bravúrjainak köszönhetően túlélte a

mérkőzést. Sajnos továbbra is hiányzik egy vérbeli támadó a csapatunkból, aki értékesíteni tudja a helyzeteket. Összességében vállalható mérkőzést játszottunk, vannak periódusok, amikor már azt látom, hogy előrébb léptünk játékban, de ez az UTC ellen kevés volt a győzelemhez. Koncz Zsoltot ezúttal a középpályán szerepeltettem, hogy meglátásaival, átadásaival az előre játékunkat erősítsük, Dovics Marcit pedig azért vittem hátra, mert az ellenfél részéről egy magas, gyors támadóra számítottunk, Zsolt ezért is lépett egy sorral előrébb.

A Kinizsi ezen a hétvégén nem játszik bajnokit, a Balástya elleni összecsapást április 25-én pótolják a felek, a Hódmezővásárhely elleni hazai találkozóra pedig április 8-án, 16 órától kerül sor a szentesi sportpályán.

Hering Viktor

Alapszakasz ötödik a Valdor

Tatabányán is nyerni tudott, így az ötödik helyen zárta a női vízilabdabajnokság alapszakaszának küzdelmeit a Valdor Szentesi VK együttese. A csapat a rájátszás középszakaszában az Eger ellen meccsel a négy közé jutásért – jelentős hátrányból indulva.

A hazaiak szereztek vezetést a Tatabányán megrendezett baj-

nokin, ám a mieink egyenlítették, sőt a vezetést is sikerült átvenni. Úgy tűnt, megnyugtató előnyre tesz szert a Valdor, azonban a házigazdák felzárkóztak, 5-4-nél és 7-6-nál minimális volt a különbség a két gárda között. Közelebb viszont már nem tudott kerülni a Szenteshöz a sereghajtó, sőt, a különbség fokozatosan nőtt a két csapat között, végül 14-11-re győztek Matajsz Márk tanít-

ványai. Az újabb három pont azt jelenti, hogy a Valdor az ötödik helyen végzett az alapszakaszban, így a rájátszásban, a négy közé jutásért a negyedik helyezett Egerrel mérkőznek majd Kövér-Kis Rékáék. A találkozót lapunk megjelenésének napján, pénteken délből rendezik Egerben. A párharc az egyik fél hetedik begyűjtött pontjáig tart, de mivel az egriek az alapszakasz-

**Női vízilabda OB I.,
18. forduló**

**Tatabánya – Valdor
Szentesi VK 11-14** (2-3,
4-5, 2-4, 3-2)

A szentesi gólszerzők:
Dankina 5, Kövér-Kis, Bicskei,
Mácsai K., Bonca 2-2, Varga V.

ban kétszer is nyerni tudtak ellenünk, így 6-0-s egri előnnyel indul a csata.

Hering Viktor

Nincs mese, nyerni kell a KSI ellen

Hering Viktor

A bajnoki címre is esélyes, Bajnokok Ligája résztvevő OSC könnyed játékkal győzte le az elmúlt szombaton a metALCOM Szentesi VK férfi vízilabdacsapatát. A mieink szerdán a fővárosban játszottak a Vasas-sal, szombaton pedig létfontosságú összecsapás következik a KSI ellen.

Az első negyedben 6-1-re, a félidőben 11-2-re vezetett az OSC a Szentes ellen, vagyis a válogatott játékosokkal érkező fővárosiak percek alatt lerendezték az aktuális bajnokijukat. A kevés ellenállást tanúsító metALCOM az utolsó negyedben mutatott életjeleket, a legszebb hazai mozzanatot a 30. percben láthatta a publikum: Vasics pazar átadását Bozó lőtte Bisztritsányi kapujába. Az eredményen azonban még kozmetikázni sem nagyon sikerült, az OSC 20-7-re nyert a ligeti uszodában. –

Véleményem szerint az, hogy ki lesz a három pont, már a találkozót megelőzően sem volt kérdéses – kezdte mérkőzés utáni értékelését Komlósi Péter, a metALCOM vezetőedzője. – Az OSC a játék minden elemében dominált, teljesen más ritmusban vízilabdáztak, mint mi. Már az első negyedben eldőlt, hogy ezen a mérkőzésen mire számíthatunk, és gyakorlatilag „szétverték” bennünket. Alapdolgokat kértem a mérkőzés előtt, ebből azonban semmi sem valósult meg. Szégyenteljes volt az, amilyen el-

lenállást mutattunk ezen a mérkőzésen, ez nagyon kevés. A csapat játékosa, Kürti-Szabó Máté szerint a zónavédekezésük passzív volt, nem mozogtak a labdás játékosok felé, támadásban pedig nem tudtak mit kezdeni az OSC szoros emberfogásával. – Amit itt, ma nyújtottunk, az nem lesz elég a pontszerzéshez a jövőben, pedig szombaton élet-halál mérkőzés vár ránk a KSI ellen – mondta Kürti-Szabó. És valóban, a KSI elleni szombaton, 18 órakor kezdődő hazai összecsapáson kizárólag

a győzelem jelenthet némi megnyugvást, különösen azért, mert a sportiskolások egy esetleges szentesi sikerükkel helyet cserélnének a mieinkkel, és ellépnének a kieső helyről. Előtte egy budapesti fellépés várt a csapatra, a Vasas elleni, „teljesen” szurkolóbarát időpontban sorra kerülő találkozót szerdán délből (!) rendezték a Komjádi uszodában.

**Férfi vízilabda OB I.,
19. forduló**

**metALCOM Szentesi VK –
OSC 7-20** (1-6, 1-5, 2-4, 3-5)

A szentesi gólszerzők: Bozó
2, Mátyók, Hegedűs, Hajdú,
Kürti-Szabó, Gusarov

**Férfi vízilabda OB I.,
20. forduló**

Vasas – metALCOM Szentesi VK 13-10

A szentesi gólszerzők: Bozó
3, Fülöp, Hajdú 2-2, Chilkó,
Vasics, Gusarov

Magyar bajnoki címet szerzett Debrecenben Sztanó György paraerőemelő. A szentesi sportoló a cívisvárosban megrendezett Ifjúsági, Junior, Felnőtt és Master Paraerőemelő Magyar Bajnokságon szerepelt sikeresen.

– Korábban már jeleztem, hogy – szemben a korábbi, 59 kilogrammos súlycsoporttal – idén az 54 kg-osok között szerepelek, ugyanis Dubaiban, a világbajnokságon már ebben a súlycsoportban szeretnék indulni – mondta lapunknak Sztanó György. – Edzőmmel úgy látjuk, hogy ebben az alacsonyabb súlycsoportban nagyobb esélyem lehet kiharcolni a párizsi paralimpián való részvétel jogát. Az 59 kilós kategória ugyanis az egész mezőny egyik legerősebb mezőnyét gyűjti össze, innen borzasztóan

Új súlycsoport, bajnoki cím

nehéz odaérni Párizsba. A súlycsoportváltás hamarabb megtörtént, Debrecenben már 50,7 kg-mal mérlegeltem, és sikerült kategóriámban országos csúccsal, 127 kilogrammal az első helyet megszerezni. Korábban 126 kg volt itt a rekord, ami 2018 óta

állt fent, ezt sikerült most megdöntenem. Az 59 kilogrammosok között is én tartom az országos csúcsot 150 kilóval, azonban a fogyás miatt az erőm is csökkent. A jelenlegi testsúlyommal ettől a 150 kilótól még messze vagyok, de azért dolgozom, hogy

felelősséget magam az 54 kilogrammosok között arra a szintre, ahol tavaly is voltam.

A paraerőemelő számára a fogyasztás első két hete volt a legnehezebb, hiszen másfajta jellegű étkezésre és edzésekre kellett áttérnie, és a kardio-edzések is újak voltak. Hét napból hat napon edzett, három nap erősítéssel, három pedig kardio-edzéssel telt. – Nehéz volt, de mindig is szerettem a kihívásokat, így az utóbbi három hónapot is aránylag jól viseltem – mesélte Gyuri.

A májusi, szlovák nemzetközi bajnokság elmarad, így a júniusi, tatai edzőtáborozásig edzésekkel telnek a hétköznapiak, azt követően pedig következik az augusztusi, Dubaiban megrendezésre kerülő világbajnokság.

Hering Viktor

Soltvadkertre utaznak a birkózók

Felkészülési tornán vettek részt Abonyban a Dr. Papp László Birkózó Egyesület sportolói. Az elmúlt hétvégén megrende-

zett viadalon az egyesület három fiatal birkózója képviselte a szentesi színeket, és közülük mindhárman érmet szereztek.

– Ezúttal három versenyzőnk kapott lehetőséget arra, hogy „éles” helyzetben is megmutathassa felkészültségét – nyilatkozta lapunknak Mazula Erik, az egyesület vezetőedzője. – Hadházi Hunor és Dragon Péter a gyerek korosztályban, Hankó Bertalan pedig a diák II-es korcsoportban állt szőnyegre. Nagy örömkre Hunor aranyéremmel, Péter ezüstéremmel, Berci pedig bronzéremmel térhetett haza.

Az egyesület birkózói hétvé-

gén Soltvadkertre utaznak, ahol a diák I-es korosztály területi döntőjét rendezik kötöttfogásban, a tét az országos fináléba kerülés. – Hat versenyzőnk indul a küzdelmekben, bízom benne, hogy ezúttal sem maradunk helyezések és érem nélkül. A területi döntő mellett a gyerekeknek is rendeznek felkészülési versenyt, ide már az óvodás korú sportolóinkat is elvisszük, lesz, aki most vívja életé első mérkőzését – mondta a vezetőedző.

Hering Viktor

10000 lépés az egészségért! Kihívást indít a Szentesi EFI

A Szentesi Egészségfejlesztési Iroda április 7-én, az egészség világnapja alkalmából mozgásra invitálja a lakosságot. A kihívás célja, hogy felhívjuk a figyelmet a rendszeres testmozgás fontosságára.

Mint tudjuk, a sétának rengeteg pozitív hatása van, többek közt csökkenti a testzsírt, serkenti az anyagcserét, oldja a stresszt, fejleszti az izomzatot és szabályozza a vérnyomást.

Hogyan vehetek részt a kihívásban?

1. Tegyél meg április 7-én 10000 lépést! Kövesd a lépésszámod a nap folyamán valamilyen okoseszközön (telefonos alkalmazás, okosóra) vagy lépésszámlálón.
2. Oszd meg velünk az elért eredményedet! A nap végén küldj nekünk erről egy képet e-mailben az efi@szentesi-korhaz.hu cím-

re vagy a www.facebook.com/szentesefi oldalunkra üzenetben, így részt veszel a sorsoláson.

3. Nincs más dolgod, csak várni, hogy tiéd legyen a 3 EFI sportcsomag egyike.

Hogyan növeljem a napi lépésszámom?

- Kirándulj! Ez a nap kitűnő alkalom lehet egy kirándulás megszervezésére, legyen ez egy városnézés, vagy egy kellemes túra a természetben.
- Autó helyett sétálj! Rövidebb távok megtételéhez gyors megoldások helyett válasszuk a gyaloglást és építsük be napi menetrendünkbe.
- Lift helyett használd a lépcsőt! A lépcsőzéssel nem csak a lépésszámunkat növelhetjük, hanem sokkal fittebbek és energikusabbak leszünk.

IV. Virágkiállítás és Vásár, I. Magbörze a Gólyás Házban 2023. március 31.- április 02.

Március 31.

Helyszín: Gólyás Ház (Szentcs, Petőfi u. 4.)

9:00 **MEGNYITÓ** A kiállítást megnyitja Szabó Zoltán Ferenc polgármester

Bolgár óriás paradicsom magosztás

16:00-17:00 „Barthás-(gyógy)teaház”

Gyógyművevény bemutató, gyógytea kóstolás

Április 01.

10:00-12:00 **Magaságys kőszítés bemutató**

Az Alföldi ASzC Barthá János Kertészeti Technikum

és Szaképző Iskola közreműködésével

Április 02.

16:30-17:00 **FOGDÉS VÍDD!**

Kiállított zöldségpalánták és zöldségmagvak szétosztása

Április 01.

15:00 **Szentcsi körse a Duna-RKft. telephelyén** (Bolgárkertész u. 4.)

- Szentcsi Vendégszeretet Egyesület szervezésében -

Nyitvatartás: Március 31. 9:00 – 18:00

Április 01. 10:00 – 18:00

Április 02. 10:00 – 17:00

A Szentcsi Művelődési Központ
szeretettel meghívja Önt
a Tokácsli Galéria

(6600 Szentcs, Kossuth tér 5. l.em)

ALKOTÓ PEDAGÓGUSOK RÉGIÓS XXVI. KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRLATÁNAK

2023. április 1-jén 15 órakor
kezdődő megnyitó ünnepségre.

Megnyitja: Mihály Béláné,
ny. művelődési irodavezető

Köreműködnek:
- Vadrózsa Énekegyüttes
- Sentimento Kamaraegyüttes

A kiállítás megtekinthető:
2023. április 22-ig

<https://www.facebook.com/szentcsimuvelodesikozpont>
<https://szentesikultura.hu/>

ZENE VIAG ZENE

WWW.ZENEVIAGZENE.HU

előzenekar: DLRM

Helyszín:
MŰVELŐDÉSI ÉS
IFJUSÁGI HÁZ
Szentcs, Tóth József u. 10-14.

2023

ÁPRILIS 1.
kapunyitás: 19 ÓRA

A szervezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják!

Helyi ízék fesztiválja

2023. április 10-én

HÚSVÉTHÉTŐN 10-16 óráig

Helyszín: Művelődési és Ifjúsági ház 6600 Szentcs, Tóth József utca 10-14.

Rendező: Szentcsi Vendégszeretet Egyesület

